

Huvudman

Göteborgs kommun
grundskola@grundskola.goteborg.se

Ärendet

Tillsyn av Hovåsskolan F-9 anpassad grundskola i Göteborgs kommun

Beslut

Skolinspektionen avslutar ärendet.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån uppgifter om eventuella missförhållanden under hösten 2023 inlett en tillsyn av Hovåsskolan F-9 anpassad grundskola i Göteborgs kommun gällande den händelse där en elev avvek från skolans område.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Hovåsskolan följt bestämmelserna om tillsynsansvar gällande den aktuella eleven.

Skolinspektionen har inhämtat ett skriftligt yttrande från Göteborgs kommun.

Motivering av beslutet

Tillsynsansvar

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Elevens vårdnadshavare har bland annat uppgett att skolan har brustit i sitt tillsynsansvar för eleven. Eleven har avvikit från skolan utan att skolpersonalen sett eller märkt det. Eleven återfanns av polis efter en och en halv timme.

Göteborgs kommun har uppgett bland annat följande. När vårdnadshavare kom för att hämta eleven upptäcktes att eleven hade avvikit. Personalen vet inte exakt hur länge eleven varit borta men beräknar det till cirka 40 minuter. Personal hämtade biträdande rektor, och personal samt biträdande rektor började leta runt skolan

efter eleven. Biträdande rektor kontaktade också polisen, som återfann eleven på en bilväg.

Innan den aktuella händelsen hade det inte framkommit att eleven tidigare varit benägen att avvika, även om personal uppmärksammat att eleven tidigare klättrat över staketet. Bemanningen var vid händelsen god med personal som var känd av eleverna men personal uppgav efteråt att de bland annat inte visste vilka elever de hade särskilt ansvar för eller vilka rutiner eller handlingsplaner som gällde för aktuell elevgrupp. Det saknades också rutiner för vad personal skulle göra om en elev avvek. Situationen påverkades av att även en annan elev hade avvikit och att personal letade efter den eleven. Utemiljön var också en risk då staketet runt skolgården var för lågt och grinden gick lätt att öppna.

Efter händelsen beslutade skolan om följande åtgärder: halvklass vid utevistelse, bättre och tydligare rutiner som är förankrade hos all personal och tre fasta vaktstationer på skolgården vid full bemanning. Rektor har också anmält till huvudman att det behövs ett högre staket, som kom på plats två veckor efter händelsen. Efter händelsen inkom också en anmälan om skyddsstopp från den anpassade grundskolans skyddsombud och ett möte hölls med anledning av detta, där bland andra skyddsombud, rektor och biträdande förvaltningschef deltog, vid vilket ytterligare framåtsyftande åtgärder bestämdes.

Rättslig reglering

Barnets vårdnadshavare ansvarar för att barnet får den tillsyn som behövs med hänsyn till dess ålder, utveckling och övriga omständigheter (6 kap. 2 § andra stycket föräldrabalken (1949:381)).

Av 7 kap. 22 § skollagen framgår att barn som är bosatta i Sverige har skolplikt.

Eftersom barn bosatta i Sverige har skolplikt övergår tillsynsansvaret från vårdnadshavaren till huvudmannen under den tid då eleven befinner sig i barnomsorgs-, förskoleklass- och skolverksamhet (se NJA 1984 s. 764, JO-beslut med dnr 4162- 1991 och 3360-1994). Det är därmed huvudmannens uppgift att tillse barn och elever under den tid de vistas i verksamheten och att ha rutiner för vad som ska göras för att uppfylla denna skyldighet. Tillsynsansvaret innebär också att ansvarig lärare eller fritidspersonal måste se till att någon av skolans personal utövar viss uppsikt över eleven när denne inte är i klassrummet eller i fritidshemmets lokaler (prop. 2009/10:165 s. 682).

Tillsynsansvaret ändras precis som för vårdnadshavarna utefter barnets ålder, mognad och övriga omständigheter. Vilka åtgärder som krävs får också bedömas utifrån dessa faktorer.

Skolinspektionens bedömning

Av utredningen i ärendet framgår att eleven vid det aktuella tillfället avvek från skolans område. Skolan uppger att de innan den aktuella händelsen inte har haft kännedom om att eleven varit benägen att avvika men har uppmärksammat att eleven tidigare klättrat över staketet vid flera tillfällen. Det framgår också att ansvarig personal vid det aktuella tillfället inte kände till rutiner och handlingsplaner för den aktuella elevgruppen. Personalen kände inte heller till vilka elever som de hade särskilt ansvar över. Utöver det saknades rutiner på skolenheten gällande vad personal ska göra om en elev avviker.

Som framgår ovan ändras tillsynsansvaret utefter elevens ålder, mognad och övriga omständigheter. Eventuella åtgärder behöver också bedömas utifrån dessa faktorer. Skolinspektionen kan konstatera att det, i det aktuella fallet, rör sig om en yngre elev på anpassad grundskola. Därför får skolans tillsynsansvar generellt sett anses vara större än om det rör en äldre elev eller en annan skolform.

Skolinspektionens utredning visar därtill att skolan sedan tidigare hade kännedom om att eleven klättrat över skolans staket och därför kunnat lämna skolans område. Utöver det utökade tillsynsansvaret är det allvarligt att personal inte hade kännedom om de rutiner som gällde för att säkerställa att personal hade tillsyn över den aktuella elevgruppen. Att skolan inte hade rutiner för hur personal ska agera när en elev avvikit är också försvårande.

Vidare framgår att även utemiljön var en risk under den aktuella dagen. Det staket som fanns runt skolgården var för lågt och en grind som ledde ut från skolgården var för lätt att öppna, vilket var omständigheter som skolan hade uppmärksammat sedan tidigare.

Skolinspektionen bedömer mot denna bakgrund att skolan vid tillfället för den aktuella händelsen brast i sitt tillsynsansvar över den aktuella eleven. Det framgår att det fanns flera brister i skolans arbete med att säkerställa att tillsynsansvaret uppfylldes vid det aktuella tillfället, såsom ifråga om rutiner för tillsyn på skolgården, för elever som avvikit liksom i den fysiska miljön på skolgården.

Skolinspektionen finner dock att skolan, efter det aktuella tillfället, har utrett händelsen och vidtagit flera åtgärder. Bland annat har skolan beslutat om åtgärder i form av halvklass vid utevistelse, bättre och tydligare rutiner som ska förankras hos personalen samt att staket omedelbart ska höjas och att en grind ska installeras. Vidare ska kompetenshöjande insatser bland personalen och information om anställningsavtalets skyldigheter ges. Av utredningen i ärendet framkommer också att ett arbete har påbörjats på skolan för att se över organisationen, i syfte att öka säkerheten och tillsynen. En rutin för vad skolpersonal ska göra om en elev är försvunnen ska upprättas, liksom en plan för att säkerställa att all personal på skolan känner till alla rutiner i arbetet med eleverna.

Mot bakgrund av vad som framkommit kring händelseförloppet samt de åtgärder som vidtagits efter händelsen anser Skolinspektionen att de brister i fråga om tillsynsansvar som fanns vid den aktuella händelsen numera har åtgärdats. De åtgärder som har vidtagits har också till syfte att förebygga att något liknande ska inträffa igen. Skolinspektionen bedömer därmed att det inte har framkommit annat än att skolan numera uppfyller författningarnas krav i fråga om tillsynsansvaret. Skolinspektionen förutsätter dock att huvudmannen och skolan följer upp och utvärderar de insatser som har genomförts, att de rutiner som har påbörjats färdigställs och att rutiner gällande tillsynsansvar görs kända bland samtlig personal.

Ärendet avslutas därmed.

X Anna Hultgren

Beslutsfattare
Signerat av: Anna Hultgren

X Elin Bender Lundgren

Föredragande
Signerat av: Elin Bender Lundgren